

TEIXINT UN PENSAMENT SOSTENIBLE

I tu? formes part del canvi?
Participa en el repte Moda re-
Et necessitem!

Públic objectiu:

Alumnat de l'últim cicle de Primària (10 a 12 anys) i primer cicle d'ESO (12 a 14 anys).

Contingut:

Guia de l'alumnat: proposta d'activitats i informació complementària. Guia del professorat: contingut introductori sobre la temàtica, referències i informació complementària.

Objectiu:

Dotar de recursos les escoles per treballar i abordar la temàtica de la sostenibilitat, de la reducció, reutilització i reciclatge de residus, del consum responsable i de l'economia circular, a partir del cas concret de la indústria tèxtil.

Metodologia:

Metodologia participativa i innovadora, que introdueix l'element de la ludificació en algunes de les activitats.

Sabíeu que amb el consum de roba també podeu contribuir a la lluita contra el canvi climàtic?

Sabíeu que **Moda re- recupera 44.000 tones de roba a l'any per reutilitzar?**

Us proposem aquest repte perquè us introduïu i exploreu solucions i alternatives per fer front al canvi climàtic i a l'emergència climàtica. La roba, com altres elements que consumim, té un impacte sobre el medi ambient. Volem que us endinseu en el món de la moda, i descobriu quins són aquests impactes i com es poden generar alternatives per viure en un planeta més sa i sostenible.

Voleu formar part del canvi?

Uniu-vos al repte de Moda re-!

#TeixintElCanvi #TeixintUnPensamentSostenible

Índex

1- Justificació

2- Descripció del projecte: objectius, competències i conceptes clau

3- Com s'ha d'utilitzar la guia? Proposta metodològica

4- Informació complementària

Justificació

La moda i la indústria tèxtil són les responsables aproximadament del **8% dels gasos d'efecte d'hivernacle** que es produeixen a escala mundial (més que les empreses de transport marítim i aeronàutic). El cultiu del cotó necessari per fabricar només uns texans i una samarreta utilitza entre **8.000 L i 10.000 L** d'aigua: aproximadament l'equivalent a 80 dutxes o l'aigua que beuríem en més de 10 anys. També és un problema creixent pel que fa a la generació de residus: cada any, a Espanya, es generen més de **980.000 tones** de residus tèxtils¹, que equivalen a omplir cada minut 7 contenidors de roba².

Sabíeu que el 88% dels tèxtils que es llencen cada any es podrien haver reutilitzat, reparat o reciclat?[?] Aquesta guia té la finalitat de dotar de recursos i instruments els centres educatius perquè puguin treballar i aprofundir en la temàtica de la moda.

Des de Moda re- veiem la necessitat de difondre aquesta realitat per augmentar el nivell de sensibilització, donar a conèixer alternatives i generar consciència. Aquestes accions han de contribuir a despertar el sentit crític de l'alumnat, per tal d'empoderar-lo per impulsar el canvi.

Aquesta guia fa costat a les escoles i entitats perquè també puguin treballar amb la mirada posada en els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible), principalment en dos:

¹Dades de PEMAR. "Más datos de kg de residuos textiles en las Comunidades Autónomas" a: *Análisis de la recogida de ropa usada en España*. Moda-re-(2021) Disponible a: <https://modare.org/wp-content/uploads/2021/05/Analisis-de-la-recogida-de-la-ropa-usada-en-Espana.pdf>

² Considerem aproximadament que un contenidor estàndard de recollida de roba pot contenir-ne 250 kg.

Descripció del projecte: objectius, conceptes clau i competències

Objectius generals

- 🗑️ Entendre els conceptes de reduir, reutilitzar i reciclar, i reflexionar-hi.
- 🗑️ Entendre l'impacte dels residus sobre la sostenibilitat.
- 🗑️ Reflexionar sobre el consum i ús de la roba des de la mirada de l'economia circular.
- 🗑️ Contribuir de manera activa a disminuir els impactes amb hàbits sostenibles.

Objectius específics

- 🗑️ Analitzar el cicle de vida de la roba i identificar-ne els impactes.
- 🗑️ Reconèixer què és l'economia circular i com integrar-la en el nostre dia a dia.
- 🗑️ Conèixer el sistema de reciclatge de la roba.
- 🗑️ Convertir-se en agents actius de transformació de l'entorn.
- 🗑️ Comunicar de manera sintètica els coneixements adquirits.

Conceptes clau

- 🗑️ Economia circular
- 🗑️ Residu tèxtil
- 🗑️ Preparació per a la recuperació, reutilització i reciclatge
- 🗑️ Consum responsable
- 🗑️ Inserció laboral
- 🗑️ Impactes ambientals

Competències

Últim cicle de Primària

Àrea competencial	Competència
Educació i valors	Anалitzar l'entorn amb criteris ètics per buscar solucions alternatives als problemes.
Coneixement del medi	Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per convertir-se en persones consumidores responsables. Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.

Primer cicle de l'ESO

Àrea competencial	Competència
Cultura i valors	Anалitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individual i col·lectiva.
Científic tècnic	Resoldre problemes de la vida quotidiana aplicant el raonament científic. Identificar les característiques de la situació de la vida quotidiana que cal resoldre i fer una proposta d'intervenció coherent amb la finalitat de millorar el que es vol aconseguir. Prendre decisions amb criteris científics que permetin preveure, evitar o minimitzar l'exposició als riscos naturals.
Personal social	Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable.

Com s'ha d'utilitzar la guia? Proposta metodològica

Aquesta guia consta d'un dossier amb contingut teòric dirigit al professorat i una proposta de repte per a l'alumnat, estructurat en 4 càpsules i material complementari. L'objectiu és proporcionar aquests recursos perquè l'escola, de manera autònoma, els pugui utilitzar amb el seu alumnat, adaptant-lo a les necessitats concretes de l'aprenentatge.

Les activitats proposades donen resposta als objectius inicials i les càpsules es poden abordar individualment o íntegrament per adquirir la visió de conjunt.

QUÈ PROPOSEM?

Introducció del repte:

 Càpsula 1: La roba genera emissions? - Conèixer els impactes ambientals de la roba.

 Càpsula 2: Què podem fer? – Reflexionar i descobrir accions que podem fer per revertir l'impacte.

 Càpsula 3: Passem a l'acció! – Preparem i tirem endavant una activitat per revertir l'impacte.

 Càpsula 4: Valorem – Analitzem i valorem el procés.

Informació d'interès

Ens ajudes a millorar?

COMENCEM!

Esteu preparats per endinsar-nos en el món de la roba? Cada dia en fem ús, ens vestim, ens canviem de roba, la rentem i en comprem de nova. Són accions que tenim molt interioritzades, però... Ens hem qüestionat alguna vegada si la roba té un impacte en el medi ambient? D'on prové la roba que tinc? On s'ha fabricat? Quanta roba tinc en l'armari? Què faig quan ja no la vull? Podem fer alguna cosa? Si us voleu fer totes aquestes preguntes, sumeu-vos al repte i comencem el viatge!

CÀPSULA 1

La roba genera emissions? Conèixer els impactes ambientals de la roba

Objectiu:

Quantificar l'impacte de la nostra roba en emissions de CO₂.
Analitzar el cicle de vida de la roba i identificar-ne els impactes.
Reflexionar sobre la fabricació i ús de la roba.

Durada: d'1 a 2 hores.

Materials: Guió de la càpsula. Dispositius digitals amb connexió a internet (opcional).

Tasques: Analitzar, descobrir, reflexionar, comunicar, sintetitzar.

Proposta metodològica:

Activitat 1: **Calculem la petjada de carboni de la nostra roba!** Sabíeu que la nostra roba genera emissions de CO₂? Calculeu a partir de la taula de conversió la quantitat de CO₂ generat per la roba que porteu en aquests moments. Quin és el resultat? (20 minuts)

Activitat 2: **Descobriu els impactes que ha generat la nostra roba!** Per què s'han generat aquestes emissions?: Amb aquesta activitat, mitjançant el treball per petits grups, descobrim diferents aspectes de la vida d'una peça de roba. (40 minuts)

Activitat 3: **Què hem après?** sintetitzem, plasmem els coneixements apresos i la informació obtinguda. (15 minuts)

DESCARREGAR GUIÓ DE LA CÀPSULA 1

CÀPSULA 2

Què podem fer?

Objectiu:

Reconèixer què és l'economia circular i com integrar-la en el meu dia a dia.

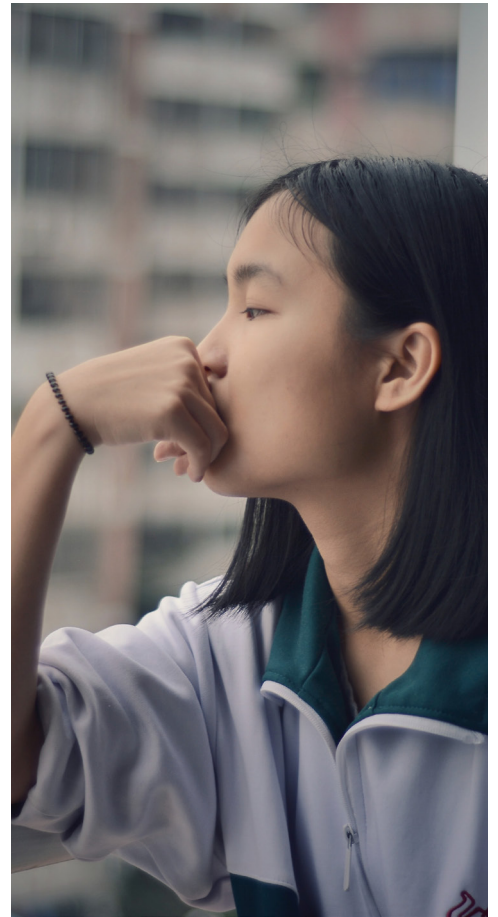
Adquirir nous hàbits sostenibles amb el consum i ús de la roba.

Convertir-se en agents actius de transformació de l'entorn pròxim.

Durada: 2 hores 30 minuts (aproximada).

Materials: Joc "Recuperem el nostre planeta"
Cartolines, bolígrafs/retoladors i guió de la càpsula 2.

Tasques: Col·laborar, reflexionar, dialogar.

Proposta metodològica:

PART 1: A jugar i descobrir!

Repàs de l'última sessió: La nostra roba genera un impacte sobre el medi ambient? Convidem a establir un diàleg i comentar quins són els impactes que produeix la roba, tant en la seva producció com en el seu ús i consum. (15 minuts)

Activitat 1: "Recuperem la terra", joc col·laboratiu en grups de 4. Amb aquest joc descobrirem accions que podem fer per revertir l'impacte negatiu que, al llarg de la vida, hem generat en la terra amb la nostra roba i forma de consum. Gràcies a reduir, reutilitzar i reciclar aconseguirem treballar per recuperar el planeta. (45 minuts)

Activitat 2: Compartim i reflexionem: una vegada acabat el joc, reflexionem: Hem aconseguit eliminar tota la contaminació i revertir l'impacte? Creieu que en la vida real el podem fer? Establir un debat amb l'alumnat: compartir aprenentatges i descobriments. (15 minuts)

PART 2: I nosaltres què podem fer?

Introduccio: Recollim les conclusions realitzades a partir del joc. Quines accions individuals es poden dur a terme? Què podeu fer com a classe per col·laborar en això? Proponem un espai de participació i pluja d'idees. (10 minuts)

Activitat 1: Llancem propostes. Proponem fer una dinàmica participativa, on l'alumnat pugui pensar i expressar accions individuals i col·lectives que podrien fer en diferents àmbits: casa, escola i barri. (30 minuts)

Activitat 2: Decàleg d'idees. Per tancar l'activitat proponem elaborar una fitxa resum per obtenir un resultat del manual d'accions a realitzar per contribuir en la lluita per l'emergència climàtica amb accions relacionades amb la roba. (15 minuts)

DESCARREGAR GUIÓ DE LA CÀPSULA 2

CÀPSULA 3

Acció i comunicació!

Objectius:

Convertir-se en agents actius de transformació de l'entorn pròxim.
Comunicar de manera sintètica els coneixements adquirits.

Durada: 1 hora i 30 minuts.

Materials: Guió de la càpsula

Tasques: Comunicar, sintetitzar, ordenar conceptes, expressar.

Proposta metodològica:

Introducció: Recuperem el decàleg d'idees elaborat en l'última sessió.

Activitat 1: Preparem l'acció. Ens preparem per fer l'acció. Organitzem el grup per realitzar alguna de les accions que han proposat els infants. Com ho farem? Què necessitem? (1 hora aproximadament)

Activitat 2: Comuniquem. Una vegada realitzada l'acció, o abans de fer-la, convidem a compartir i comunicar l'experiència. Quines accions heu pensat? Com ho dureu a terme? (15 minuts)

DESCARREGAR GUIÓ DE LA CÀPSULA 3

CÀPSULA 4

Valorem

Objectius:

Valorar l'experiència i l'acció realitzada.

Reflexionar sobre el procés d'aprenentatge individual i col·lectiu.

Durada: 1 hora.

Materials: Guió de la càpsula.

Tasques: Comunicar, valorar, sintetitzar, analitzar, expressar.

Proposta metodològica:

Introducció: Comunicuem a l'alumnat que reflexionarem sobre com ha anat el procés, per poder dedicar un espai a debatre sobre les activitats proposades, els aprenentatges adquirits i les relacions generades entre el grup.

Activitat 1: Síntesi. Recollim els aprenentatges. (30 minuts)

Activitat 2: Valoració. Què hem après? De manera individual l'alumnat reflexiona i escriu quins han estat els coneixements i l'experiència apresada. Després fem la posada en comú. (30 minuts)

[DESCARREGAR GUIÓ DE LA CÀPSULA 4](#)

Activitats complementàries

👁️ **Campanya de recollida de roba al centre:** Des de Moda re- us proporcionem acompanyament si voleu realitzar una recollida de roba al vostre centre.

✉️ info: sensibilizacion@modare.org

👁️ **Visita les botigues Moda re-:** Us convidem que visiteu i descobriu quines botigues de segona mà del projecte Moda re- teniu prop del vostre centre educatiu (podeu consultar-les a www.modare.org).

Si teniu dubtes podeu escriure a: sensibilizacion@modare.org

👁️ **Sortim del centre... coneguem experiències**

Per poder fer pràctiques sostenibles i alineades amb els valors de l'economia circular és important fer xarxa al territori i conèixer iniciatives, entitats o projectes que estiguin treballant. Per això us animem a descobrir quins teniu al costat de la vostra escola... Hi ha alguna fundació que reculli roba? Hi ha alguna botiga de segona mà? Hi ha algun taller de reparació de roba?

👁️ **(EN EL CAS DE CATALUNYA) Activitats dirigides:**

👁️ **Visita a la planta de tractament tèxtil de Sant Esteve Sesrovires:** visita guiada a la planta de selecció de roba gestionada per Formació i Treball, la més avançada del sud d'Europa (6.000 m² dedicat al tractament de roba usada). Ens permet conèixer de primera mà i veure quin és el procés de recepció, selecció i separació de la roba que arriba des dels diferents contenidors distribuïts per tota Catalunya.

Més informació: Descobreix el projecte tèxtil de [Formació i Treball](http://www.formacioitreball.org).

Per concertar visites: fit@formacioitreball.org

👁️ **Taller de Boc'n Roll:** Activitat per descobrir els impactes que generen els tèxtils i reflexionar sobre la generació de residus. A partir d'un tros de tela i un plàstic alimentari farem un embolcall per a entrepans. Aprendre com podem ajudar el medi ambient i quins impactes pot tenir la nostra manera de consumir.

Per concertar els tallers: fit@formacioitreball.org

✂ **Taller creatiu:** Motxilla amb una samarreta vella: És una activitat creativa, en la qual, de manera lúdica s'aprendran diferents maneres de reutilitzar els tèxtils. A partir d'una samarreta vella, la transformarem en una motxilla de cordes, totalment renovada i funcional. Aprendrem com podem ajudar al medi ambient i quins impactes pot tenir la nostra manera de consumir.

Per a més informació: Descarregar fitxa de l'activitat i per concertar tallers i dubtes: fit@formacioitreball.org

Ens ajudes a millorar?

Si heu participat en alguna de les activitats us animem que ens feu retorn! Empleneu el formulari següent. La vostra experiència ens permetrà millorar les activitats i impulsar-ne de noves.

Gràcies per participar en el projecte Moda re-!

Cada vegada som més teixint un pensament sostenible

#TeixintElCanvi #TeixintUnPensamentSostenible

Aquest document està publicat amb una llicència de Creative Commons Reconeixement- No Comercial. Compartir igual 3.0 Espanya.

Es pot consultar a: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.es>

Aquesta llicència implica que aquest material pot ser: reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que se'n reconegui l'autoria. No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades. A més, la distribució d'aquestes obres derivades s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

Unsplash

Imatges utilitzades lliures de drets i s'autoritza el seu ús en el marc d'una activitat comercial.

Llicència Creative Commons Zero.

Edita: Moda re- S. Coop. De Iniciativa Social. Madrid, Octubre 2021

Elaboració: Irene Febrer Daunas i Gemma Cantoni

Disseny i maquetació: César Cela

Agraïments: Volem agrair especialment les aportacions realitzades per: Miquel Vidal, Paula Veciana, Marina Arnau, Alexandra González, Jone Izaguirre i tot l'equip de Formació i Treball, Albert Alberich i també a totes les entitats vinculades al projecte Moda re-.

modare.org